

1. KOLOKVIJ IZ VERJETNOSTI IN STATISTIKE

Maribor, 06.03.2008

1. V morskem parku A imajo 7 belih in 4 sive delfine. Naključno izberejo dva delfina in ju premestijo v morski park B , kjer že imajo 4 bele in 6 sivih delfinov. Nato iz morskega parka B premestijo naključno izbranega delfina v morski park C , kjer že imajo 5 belih in 5 sivih delfinov. Nekega dne iz morskega parka C v morje pobegne delfin. Kolikšna je verjetnost, da je pobegli delfin bel? Denimo, da je pobegnil bel delfin. Kolikšna je verjetnost, da so iz morskega parka A v morski park B prestavili mešani par?
2. Na krožnici s središčem S in polmerom r leži točka A . Na krožnici naključno izberemo dodatno točko B . Kolikšna je verjetnost, da bo trikotnik $\triangle ABS$ imel polovico ploščine največjega tako nastalega trikotnika?
3. Sedem palic je označenih s števili 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, kjer je vsaka palica označena s svojim številom. Naključno izberemo tri palice. Naključna spremenljivka X naj bo največje število na izbranih palicah. Zapiši verjetnostno in porazdelitveno funkcijo spremenljivke X . Katero število je povprečju največje, ki ga bomo dobili na eni izmed palic?
4. Določi porazdelitveno funkcijo slučajne spremenljivke $Z = X + |Y|$, če je gostota verjetnosti slučajnega vektorja (X, Y) enaka

$$p(x, y) = \begin{cases} \frac{1-xy}{2} & ; |x| + |y| \leq 1, \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$$

Preveri tudi, da je $p(x, y)$ res gostota.

Univerza v Mariboru
Fakulteta za naravoslovje in matematiko
Oddelek za matematiko in računalništvo
Enopredmetna matematika

2. KOLOKVIJ IZ VERJETNOSTI IN STATISTIKE (1. del)

Maribor, 20.05.2008

1. Naj bo

$$p(x, y) = \begin{cases} c(x + y) & ; \quad |x - 1| + y \leq 1 \ \& \ y \geq 0, \\ 0 & ; \quad \text{sicer.} \end{cases}$$

gostota slučajnega vektorja (X, Y) .

(a) Določi konstanto c in izračunaj pogojno gostoto $p_{X|Y}(x)$.

(b) Poišči regresijsko krivuljo $f(y) = E(X|Y)$.

2. Mečemo dve igralni kocki (ne nujno pošteni). Slučajna spremenljivka X naj predstavlja število padlih pik na prvi kocki, slučajna spremenljivka Y pa na drugi.

(a) Pokaži, da za rodovni funkciji slučajnih spremenljivk X in Y velja zveza $G_{X+Y} = G_X G_Y$.

(b) S pomočjo točke (a) dokaži, da dveh igralnih kock ne moremo obtežiti tako, da bi vse vsote padale z enako verjetnostjo. **Namig:** oglej si vse neničelne realne ničle rodovnih funkcij G_X , G_Y in G_{X+Y} .

3. V naselju imamo n hiš, ki so zgrajene v ravni črti. Razdalja med poljubnima sosednjima hišama je a . Kolikšna je povprečna razdalja, ki jo opravi prebivalec naselja, če gre na obisk k poljubni hiši.

Opomba. Za reševanje si lahko izbereš poljubni dve nalogi. Vsaka naloga je vredna 25 točk.